

ගුරු සේවා ව්‍යවස්ථානුකූල කාර්යක්ෂමතා මොඩියුල වැඩසටහන

කාල කළමනාකරණය හා වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය

ලක්මාල් අබේසිංහ(SLTES)

කළමනාකරු

ගුරු වෘත්තීය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය

පිම්බල

අරමුණු

- ❖ වැඩ ලෝකය හඳුනා ගැනීම
- ❖ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ දැනුවත් වීම
- ❖ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය පිළිබඳ යාවත්කාලීන වීම

වැඩ ලේකය

වෛද්‍යවරියක්

ඉංජිනේරුවෙක්

නීතිඥයෙක්

ගුරුවරියක්

හෙදියක්

හමුදා නිලධාරියෙක්

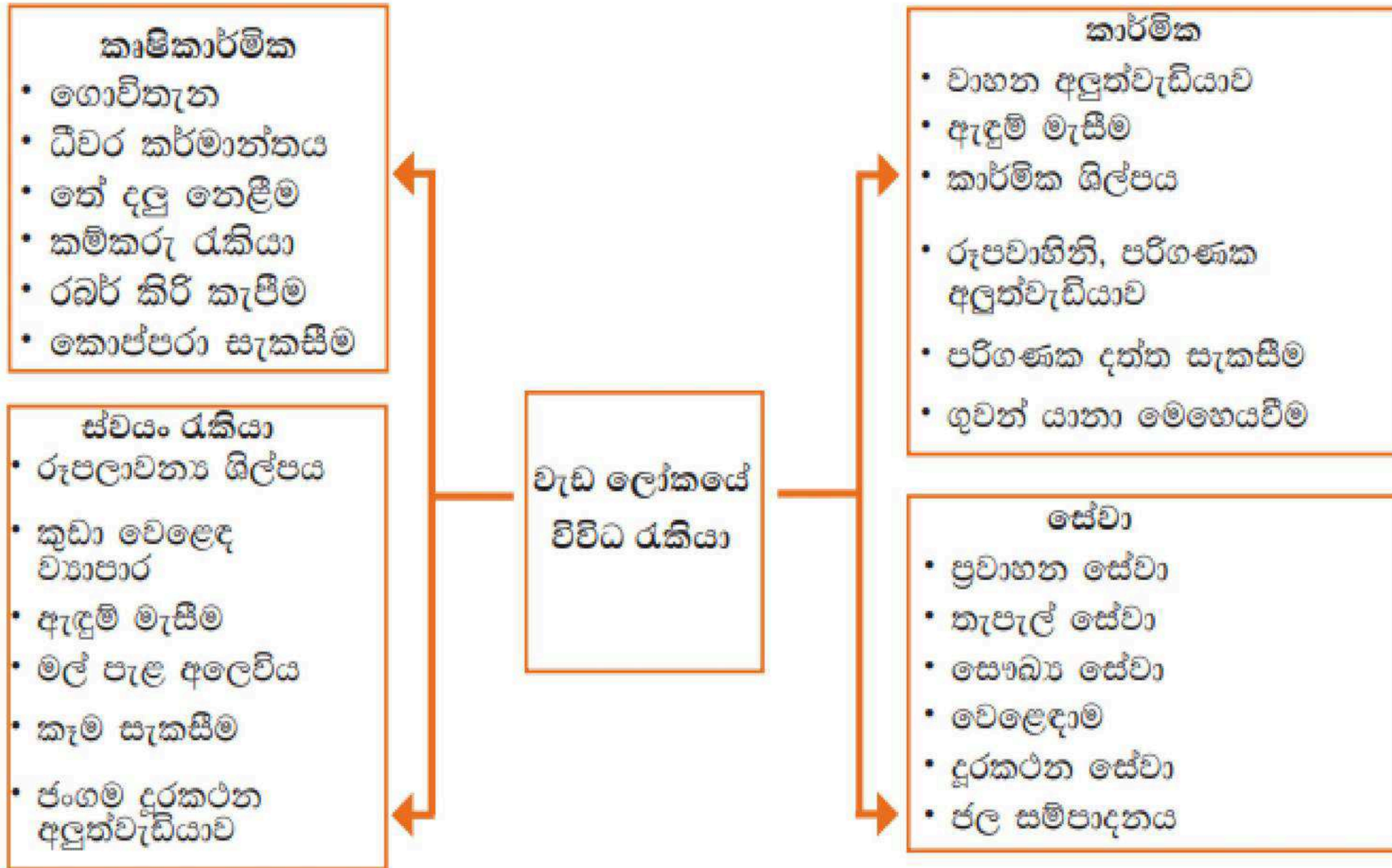
ලිපිකාරිනියක්

ගුවන් නියමුවෙක්

ව්‍යාපාරිකයෙක්

වැඩ ලෝකය යනු කුමක්ද?

වැඩ යනු මිනිසාගේ ජීවත්වීමේ කලාවේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය යි. පුද්ගලයෙකු ඔහුගේ වෘත්තියට අදාළව දෛනිකව ඉටු කරන සැබෑ ක්‍රියාකාරකම් අතර සම්බන්ධතාව වැඩ ලෝකය යි

ටීච්ලර් (1999)

වැඩ ලෝකය යනු දැනට වැඩෙහි නිතර වන හෝ නිරත වීමට අපේක්ෂා කරන සියලුම පුද්ගලයන්ට ඇති අවස්ථාව

රොනී (2001)

පුද්ගලයන්ට සම්බන්ධ විය හැකි හෝ අදාළ ක්ෂේත්‍රයන්හි ගොවිපොළවල්හි කර්මාන්තයන්හි ඇති රැකියා අවස්ථා

සෝනස් (2004)

වෘත්තීන්ගේ විවිධත්වය

ප්‍රාදේශීයව පවතින විෂමතා හා සම්පත්

- නුවරඑළිය - එළවලු, මල්
- ගාල්ල, මීගමුව, හලාවත - ධීවර
- වේවුල්දෙණිය - වේවුල්
- කපුගම - කපු
- අම්පාර, පොළොන්නරුව - කෘෂිකර්මය

වෘත්තීන්ගේ විවිධත්වය

පාරම්පරිකව පැවත එන රැකියා

- පිළිමකලාව
- අම්බලන්ගොඩ
- මොළුගොඩ

වෘත්තීන්ගේ විවිධත්වය

රැකියාව අයත් ක්ෂේත්‍රය

- රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය
- පෞද්ගලික
- ස්වයං රැකියා

වෘත්තීන්ගේ විවිධත්වය

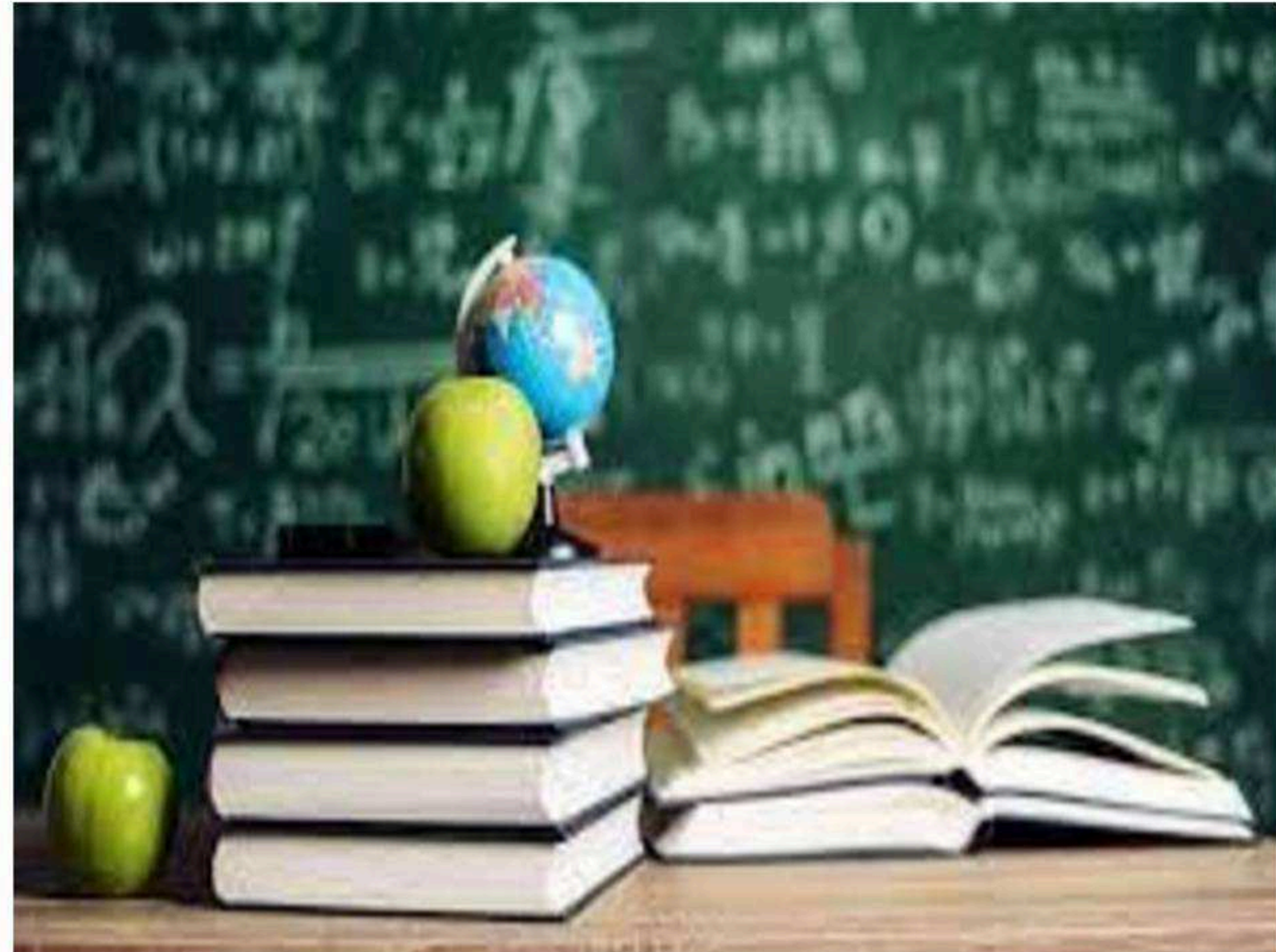
වැය කරන ශ්‍රම ප්‍රමාණය

- මානසික ශ්‍රමය වැඩියෙන් වැයකරන
- ශාරීරික ශ්‍රමය වැඩියෙන් වැය කරන

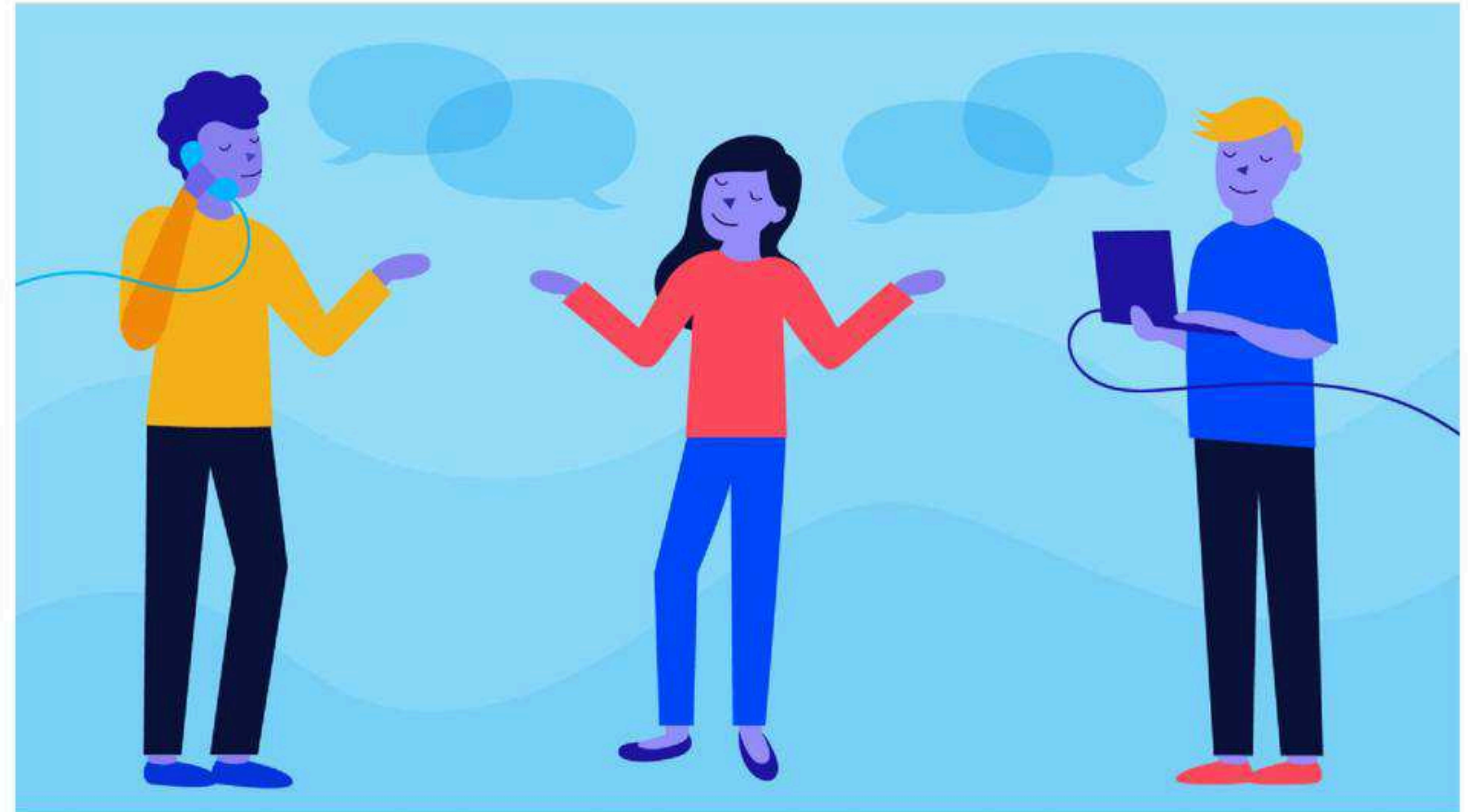
වැඩ ලෝකය වෙනස්වීමට බලපාන සාධක

- ආකල්ප
- තාක්ෂණය
- සමාජ අපේක්ෂණ
- අධ්‍යාපනය
- සමාජ තත්ත්වය
- පුද්ගල ශබ්‍යතා

වැඩ ලෝකයේ දී වෘත්තීයයන්ගේ අපේක්ෂිත කුසලතා

- තාක්ෂණික කුසලතා
- කළමනාකරණ කුසලතා
- සන්නිවේදන කුසලතා
- භාෂා කුසලතා

වෘත්තීය අධ්‍යාපනය

තෘතීයික අධ්‍යාපන හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව

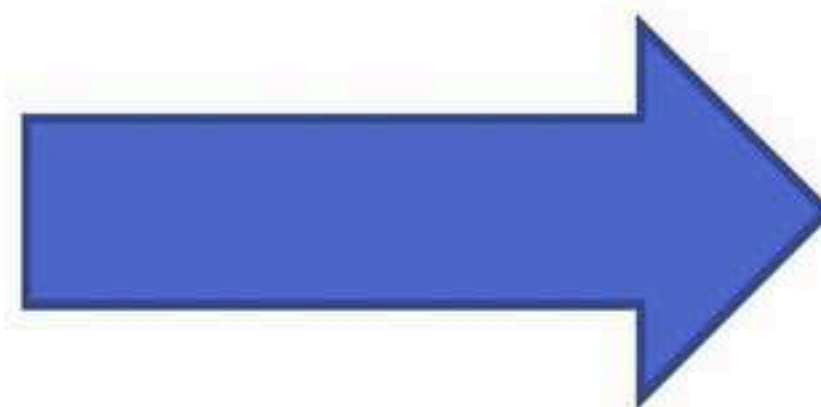
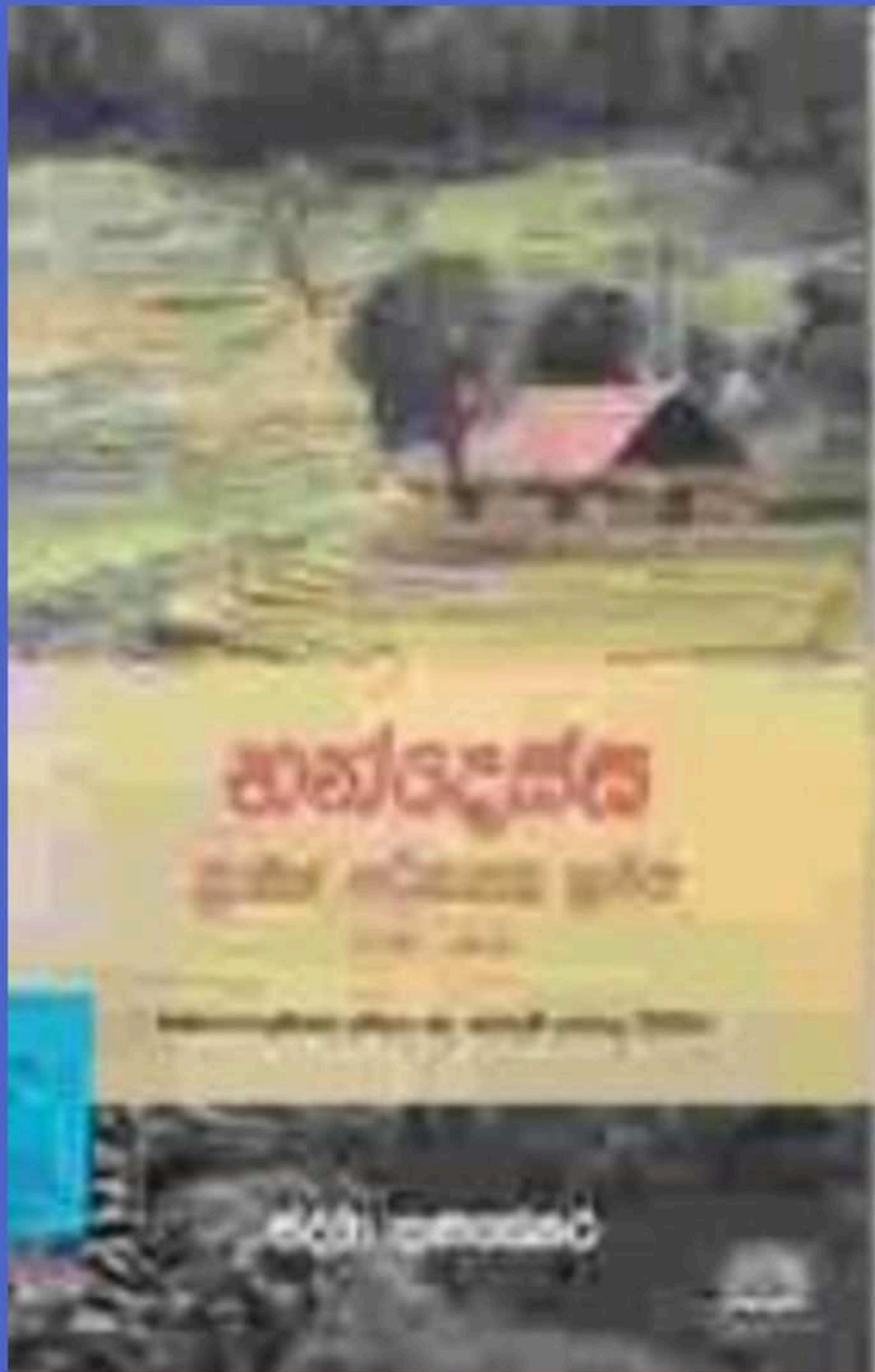
- තෘතීයික අධ්‍යාපන හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව 1992 දී කාර්මික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන පුහුණු ක්ෂේත්‍රයේ නියාමන ආයතනය ලෙස ආරම්භ කරන ලද අතර, එය 1990 අංක 20 දරණ තෘත්තීය හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන පනත මගින් ස්ථාපිත වුවකි.
- එහි මූලික වගකීම වන්නේ ප්‍රතිපත්ති සැකසීම, තත්ත්ව ආරක්ෂණය සහ තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය රට තුළ සම්බන්ධීකරණය කිරීම හා දියුණු කිරීම ය.
- 1990 අංක 20 දරණ තෘත්තීය හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන පනත 1999 දී එක් කරන ලද සංශෝධනය මගින් කොමිෂන් සභාවේ සමාජිකයන් දාහත් දෙනා අතුරින් සභාපතිවරයා ද ඇතුළු ව සමාජිකයන් දස දෙනෙකුම සේවා යෝජකයන්ගේ සංගම් සහ පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යවසායන් නියෝජනය කරන්නන් වේ.
- මෙය පෞද්ගලික අංශය ද සලකා ඉල්ලුම සැපයුම පදනම් කර ගෙන රජයේ වෘත්තීය පුහුණු ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන් සංවර්ධනය කිරීමට උපකාරී වේ.

වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හැඳින්වීම

"අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථය අලුත් යමක් කළ හැකි පුද්ගලයන් නිර්මාණය කිරීම වනා පසුගිය පරම්පරාවෙන් කළ දේම නැවත කරන පුද්ගලයන් බිහි කිරීම නොවේ". මේ කියමන ජින් පියාජේ ප්‍රකාශ කොට ඇත්තේ මීට දශක කීපයකට පෙර දීය. අප අපෙන්ම ප්‍රශ්න කර ගත යුත්තේ අපේ අධ්‍යාපනයෙන් එලෙස අලුත් යමක් කරන පුද්ගලයන් බිහි වීම කෙසේ සිදු වනවා දැයි සලකා බැලීම පිළිබඳවය.

- වෘත්තීය අධ්‍යාපනය යනු පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් පසු ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යාපනයට ඉඩප්‍රස්ථාව අහිමි වන තරුණ තරුණියන්ට රැකියා අවස්ථා පිළියෙල කර ගැනීමට අවශ්‍ය නිපුණතා ලබා දීමට රටේ ශ්‍රම වෙළඳපොළ ඉල්ලුමට අවශ්‍ය සැපයුම නිර්මාණය කිරීමට ආරම්භ වූ අධ්‍යාපනය යි.

වෘත්තීය අධ්‍යාපනය යනු “Quality of life through work and values” ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. ශ්‍රමය හා වටිනාකම ඔස්සේ ජීවිතයේ ගුණාත්මක බව ළඟා කර ගැනීම ලෙස කෙටියෙන් හඳුනා ගත හැකිය. එසේම මෙය දිළිඳුකමට එරෙහි ස්වයං රැකියාලාභිත්වයක් හා නිෂ්පාදන ආර්ථිකයේ කොටසක් ද වේ. වෘත්තීය අධ්‍යාපනය පවතින අධ්‍යාපනයට සමගාමීව ලැබීමේ අරමුණු රැසක් ද දැකගත හැකිය. ඒ අතර, තාක්ෂණික දැනුම, යාන්ත්‍රික දැනුම විද්‍යාත්මක වශයෙන් ඒවා විවිධ වේ. මේ සෑම අංශයක්ම පවතින ක්ෂේත්‍රයන් වන කෘෂිකර්මයට, කර්මාන්තවලට, වාණිජ ආර්ථික ව්‍යාපාරවලට ආදේශ කර ගත හැකි හා පුහුණු ශ්‍රම බලකායක් ද වේ. විද්‍යාත්මක දැනුම පරිසර ප්‍රශ්නවලදී ද, යාන්ත්‍රික දැනුම ආපදාවලදී ද වශයෙන් මේවා විවිධාකාරයෙන් සම්බන්ධක ජාලයක් ද වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සාමන්‍ය අධ්‍යාපනය හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය අතර ඇති වෙනස

සාමන්‍ය අධ්‍යාපනය

- පාසල් අධ්‍යාපනය (1 සිට 13 වසර දක්වා)
- අධ්‍යාපනය ලැබිය යුතු වයසේ සියලු දෙනා/වැඩිදෙනෙක් ප්‍රවේශ වේ.
- අනිවාර්ය වේ.
- නිශ්චිත වයස් සීමාව

වෘත්තීය අධ්‍යාපනය

- වෘත්තීය අධ්‍යාපන ආයතන තුළ
- ස්වේච්ඡාවෙන් / තම කැමැත්ත මත යොමු වේ
- අනිවාර්ය නොවේ
- නිශ්චිත වයස් සීමාවක් නැත

ශ්‍රී ලංකාවේ සාමන්‍ය අධ්‍යාපනය හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය අතර ඇති වෙනස

සාමන්‍ය අධ්‍යාපනය

- පොදු විෂයමාලාව
(තෝරා ගැනීම් සීමිතය)
- ඇගයීම් බොහෝ දුරට
දැනුම් කේන්ද්‍රීය වේ.
- පොදු දැනුමක් ලබා දෙයි

වෘත්තීය අධ්‍යාපනය

- කැමැත්ත පරිදිපාඨමාලා
තෝරා ගත හැක.
- ඇගයීම් බොහෝ දුරට
ප්‍රායෝගික ය
- වෘත්තීය කුසලතා
කේන්ද්‍රීය වේ.

වෘත්තීය අධ්‍යාපනයේ අවශ්‍යතාව

- වෘත්තීය නිපුණතා සහිත ශ්‍රමිකයන් නිර්මාණය කිරීම
- වැඩලෝකයට අවශ්‍ය නිපුණතා සංවර්ධනය
- හැකියාවන් / ළදියාවන් අනුව අධ්‍යාපනයට යොමු වීමේ අවස්ථාව
- හැකියාවන් සහතිකකරණය කිරීම
- උසස් අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමිවන අයට ජීවන හැකියාවක් ලබා දීම
- ශිෂ්‍යයින් සුළු වැටුප් පරිමාණයකට නුපුහුණු රැකියා වෙළඳපොළට එක්වීම වැළැක්වීම
- අධ්‍යාපනයෙන් ගිලිහෙන්නන්ට ඉහළ අධ්‍යාපන අවස්ථාවන්ට යොමු වීමට විකල්ප අවස්ථා සම්පාදනය
- ව්‍යවසායක හැකියා ප්‍රවර්ධනය
- ජාතික ආර්ථිකය වර්ධනය කිරීමට
-

පාසල් අධ්‍යාපනය හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය අතර ඇති නොගැළපීම

- පාසල් අධ්‍යාපනය දැනුම පාදකවීම
- පාසල හා වෘත්තීය ආයතන අතර සම්බන්ධතාව දුරස්ථවීම
- නවෝත්පාදනයට පාසල තුළ ඉඩකඩ අවමවීම
- දක්ෂතා හඳුනාගෙන වෘත්තීය අධ්‍යාපනයට යොමු නොකිරීම
- වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය අවම වීම
- පාසල් විෂයමාලාවට වෘත්තීය විෂයයන් ඇතුළත් නොවීම

පළමු දේශනය අවසන්

සිතුවිලි !

වෘත්තීය

මාර්ගෝපදේශනය

ඉතිහාසය

- ගුරුත්තේ පාර්සන්ස් (1900) ගැකියා ගැළපුම් න්‍යාය තුළින් මෙම සංකල්පය ඉදිරිපත් කළා.
- 1974 පළමු වරට මේ සඳහා ඉගෙනුම් ආකෘතියක් ඉදිරිපත් කිරීම (ක්‍රමිබෝල්ට්ස් හා සෙරෝන්සන්
- මනෝ විද්‍යාත්මක මාර්ගෝපදේශනයට අදාළ කරුණු ඔස්සේ සංවර්ධනය විය.

නිර්වචන

අධ්‍යාපනික පුහුණුව හා වෘත්තීය තේරීම සිදු කිරීමට හා රැකියා යසුරුවා ගැනීමටත් ජීවිත කාලයේ ඕනෑම අවස්ථාවක පුද්ගලයෙකුට සහයවීම සඳහා ඉටු කරන සේවා හා ක්‍රියා
ලෝක බැංකුව (2004)

“පුද්ගලයාට තමාව අවබෝධකර ගැනීමටත්, අනාගත වැඩ ලෝකයෙහි තම භූමිකාව හඳුනා ගැනීමටත්, ඒ පිළිබඳව අත්හදා බැලීම් කරමින් වෘත්තීය සංතෘප්තිය සහ සමාජ ප්‍රතිලාභ අයත් කර ගැනීමට හැකිවන අයුරින් එලදායි ලෙස සංවර්ධනය දායක වන දිගුකාලීන ක්‍රියාවලියකි..”

-ඩොනල්ඩ් සුපර්-

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකරකම්

- තොරතුරු රැස් කිරීම
- මාර්ගෝපදේශනය
- වෘත්තීය අධ්‍යාපනය

අධ්‍යයන සැපයුමේ සහ වැඩ ලෝකයේ ඉල්ලුම අතර පරතරය

- වෙළෙඳ සාධක
- ඉල්ලුම් සාධක
- සමාජ සාධක
- ආකල්ප
- වෘත්තීය ජීවිතය වෙනස් කිරීමේ ඉඩ

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය අවශ්‍ය කාටද?

- පාසල් සිසුන් හා ගුරුවහතුන්
- පාසලින් ගිලිහෙන්නන්
- රැකියා විරහිතයින්
- වෘත්තීය ප්‍රගමනය අපේක්ෂා කරන්නන්
- සමාජ විකේන්ද්‍රතා පාර්ශව

වෘත්තීය මාරගෝපදේශන ඉගෙනුම් න්‍යාය අකෘතියේ අංග

- සම්මුඛ සාකච්ඡා
- තක්සේරුකරණව
- ක්‍රියාකාරකම් හඳුනාගැනීම
- තොරතුරු රැස් කිරීම
- තොරතුරු හුවමාරුව ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණය
- ඇගයීම, තාවකාලිකව තීරණ ගැනීම හෝ ප්‍රතිචක්‍රකරණය
- රැකියා යෙදවුම් ක්‍රමවේදය

අනාගත වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන ක්‍රියාකාරකම්වල ස්වභාවය

- ඒක නාභිගත හැකියා විශේෂඥතාව අවහිර වීම
- බහු විධ හැකියා විශේෂඥතාව විවර වීම
- වෘත්තීය කුසලතා සඳහා වැඩි ඉඩක් ලබා දීම
- සම්මුඛ සාකච්ඡා වෙනුවට පිවිසුම් පරීක්ෂා
- වැටුප සාකච්ඡා කර තීරණය කිරීම
- අධ්‍යාපන සුදුසුකම් වෙනුවට ක්ෂේත්‍ර අත්දැකීම් පිළිබඳ විමසිලිමත් වීම
- රාජ්‍ය අංශයේ ඉඩ ප්‍රස්තා අඩුවීම
- පෞද්ගලික අංශය විවිධාංගීකරණය

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය ලබාදීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ වෙනස්කම් හා රැකියා ස්ථානවල සංකීර්ණතා
- දැනුම, කුසලතා හා අපේක්ෂා පුළුල් කිරීම
- තීරණ ගැනීමේ හැකියාව දියුණු කිරීම
- ආත්ම විශ්වාසය හා පෙළෙඹවීම
- පුද්ගලාන්තර සබඳතා බලාත්මක කිරීම
- වෘත්තීය ඉඩ ප්‍රස්තා පුළුල් කිරීම
- සේවායෝජක සබඳතාව වැඩි කිරීම

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන වැඩසටහනක අත්‍යවශ්‍ය අංග

- ක්‍රියාකාරකම්වල මනා පෙළගැස්ම
- වගවීම
- සුදුසුකම්ලත් නායකත්වය
- ඵලදායී වැඩසටහන් කළමනාකරණය
- කණ්ඩායම් ප්‍රවේශය
- ප්‍රමාණවත් පහසුකම්, ද්‍රව්‍ය හා සම්පත්
- බලාත්මක වෘත්තීය සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්
- ප්‍රවේශ විවිධාංගීකරණය

වෘත්තීය

මාර්ගෝපදේශකයෙකු

සතු විය යුතු ගුණාංග

- ❖ සහකම්පනය
- ❖ තීක්ෂණභාවය
- ❖ සක්‍රීය ශ්‍රවණය
- ❖ ඵලදායී සන්නිවේදනය
- ❖ න්‍යායානුකූලභාවය
- ❖ ඉවසීම
- ❖ ගවේෂණානුකූලභාවය

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය සඳහා ගුරු භූමිකාව

- ❖ වෘත්තීය වගකීම
- ❖ විභව්‍යතා අනාවරණය
- ❖ මෘදු කුසලතා පුහුණුව
- ❖ තොරතුරු සමායෝජනය
- ❖ පහසුකම් සැපයීම හා සම්බන්ධීකරණය
- ❖ අනාගතය පිළිබඳ ප්‍රක්ෂේපණය

වෘත්තීය අධ්‍යාපනයේ ගැටලු

- ❖ සමාජ පිළිගැනීම අඩුවීම
- ❖ නො දැනුවත් බව
- ❖ ආකර්ෂණීය නො වීම
- ❖ පුහුණු ක්ෂේත්‍ර යාවත්කාලීන නො වීම
- ❖ ආර්ථික ගැටලු

පාසල හා වෘත්තීය
මාර්ගෝපදේශනය

ලෝකය සහ ලෝකයේ

LIVE

ඉරිදා උදෑසන 10.00 ට

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය සඳහා තොරතුරු රැස් කරගනීමේ මූලාශ්‍රය

- ❖ ජාතික වෘත්තීය ප්‍රමිති රාමුව
- ❖ තෘතීය අධ්‍යයන ආයතන කාර්යභාරය
 - රාජ්‍ය/පෞද්ගලික
 - දේශීය/විදේශීය
 - පූර්ණ කාලීන/අර්ධ කාලීන
- ❖ රැකියා ඉඩ ප්‍රස්තා සෙවීම
 - ජනමාධ්‍ය
 - අන්තර්ජාලය
 - ස්වයං යෝජනා

වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනයට සම්බන්ධ ආයතන

- ❖ තෘතීක අධ්‍යාපන හා වෘත්තීය පුහුණු අමාත්‍යාංශය
- ❖ කාර්මික සංවර්ධය මණ්ඩලය
- ❖ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
- ❖ උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
- ❖ ශ්‍රී ලංකා වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩලය
- ❖ විද්‍යාතා මධ්‍යස්ථානය
- ❖ ජාතික ශිල්ප සභාව
- ❖ ජාතික වෘත්තීය පුහුණු අධිකාරිය

පාසල තුළ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන වැඩසටහනක්
සකස් කිරීම

- ❖ පොදු දැනුවත් කිරීම
- ❖ විභවයකා / ළදියා සකස් කරගැනීම
- ❖ සේවා යෝජකයන් ආකර්ෂණය

සිතුවිලි !